

Argumentation

Når man skriver en universitetsopgave, er det vigtigt at kunne argumentere sagligt for sine synspunkter. Derfor er det godt at kende til de elementer, der skal til for at lave et gyldigt argument.

Argumentet

Et argument er bygget op af tre dele: påstand, belæg og hjemmel.

Påstanden er det, man vil sige.

Belægget er det, der forklarer påstanden. For at finde belægget kan man spørge 'hvorfor?' til påstanden.

Hjemlen er det, der gør belægget gyldigt, altså den sammenhæng, der må eksistere mellem påstand og belæg. Det er vigtigt, at afsender og modtager er enige om hjemlen, ellers vil modtageren opfatte argumentet som dårligt.

Eksempler:

	Påstand <i>Det, man ønsker at sige.</i>	Belæg <i>Forklarer påstanden.</i> <i>Spørg: "Hvorfor?"</i>	Hjemmel <i>Det, der gør påstanden gyldig.</i>
1	Sokrates er dødelig	fordi han er et menneske.	Alle mennesker er dødelige.
2	Det er usundt at spise slik	da det indeholder meget sukker.	Det er usundt at spise meget sukker.
3	Når jeg slipper denne sten, falder den til jorden	fordi jeg har gjort det 10.000 gange før, og hver gang er den faldet til jorden.	Det, der er sket 10.000 gange før, vil sandsynligvis ske igen.
4	Det bliver sandsynligvis snart regnvejr	fordi himlen er grå.	En grå himmel kan være tegn på, at det bliver regnvejr.
5	Man bør ikke dyrke sex før ægteskabet	fordi det står i Bibelen.	Man bør rette sig efter det, der står i Bibelen.
6	Kathrines bluse er grim	fordi den er rød	Rødt er grimt.
7	Jeg mener ikke, at den biografiske litteraturteori er fyldestgørende	eftersom den kun ser på litteraturen som en afspejling af forfatterens personlighed og ikke som kunst.	Litteratur er også kunst.
8	Denne bog er dårlig	fordi jeg siger det.	Det, jeg siger, er sandt.

Som det ses af ovenstående, er der stor forskel på, hvor gode argumenter kan være.

Nummer 1 og 2 er gode argumenter, som det er svært at sige imod, da de bygger på alment accepterede kendsgerninger.

Nummer 3 og 4 bygger på sandsynlighed. Sådanne argumenter kan man godt bruge i sin opgave, hvis:

1. påstanden er noget, som alle ved og accepterer, f.eks. at stenen falder til jorden *eller*
2. man gør udtrykkelig opmærksom på, at der er tale om sandsynlighed/mulighed *eller*
3. man tager ekstra forbehold, f.eks. ved at skrive: ”under forudsætning af sådan og sådan” eller ”med mindre det eller det sker”. For eksempel kunne man tilføje til nummer 4: ”*Med mindre skyerne driver forbi.*” Så har man sikret sig mod indvendinger.

Nummer 5 og 6 er baseret på tro eller overbevisning. Men da det ikke er sikkert, at ens underviser er af samme overbevisning, bør man undgå den slags argumenter i universitetsopgaver. De er nemlig ikke saglige.

Nummer 7 og 8 indeholder begge ’jeg’, men der er stor forskel på deres gyldighed.

Nummer 7 er i orden, fordi belæg og hjemmel er saglige. Så må man gerne skrive ”jeg mener” i påstanden. Ofte vil man dog blot skrive: ”*Den biografiske litteraturteori er ikke fyldestgørende*”. Derimod giver det næsten sig selv, at nummer 8 ikke duer i en opgave. Det er fordi der står ”jeg” under *belæg* og *hjemmel*. Og det holder altså ikke i længden...

Udeladelser

Oftest vil man godt kunne udelade dele af et argument, som regel hjemlen og/eller belægget og i sjældne tilfælde påstanden. Men man bør *kun* gøre det, hvis man er sikker på, at den udeladte del er alment accepteret.

F.eks. kunne argumenterne fra før omskrives til:

- Sokrates er dødelig, fordi han er et menneske. (Hjemmel er underforstået)
- Det er usundt at spise slik. (Belæg og hjemmel er underforstået)
- Når jeg slipper denne sten, falder den til jorden. (Belæg og hjemmel er underforstået)
- Himlen er grå. (Påstand og hjemmel er underforstået)
- Man bør rette sig efter det, der står i Bibelen, så man bør ikke dyrke sex før ægteskabet. (Belæg er underforstået)
- Rødt er grimt, så Kathrines bluse er grim. Den er nemlig rød. (Alle dele er med)
- Jeg mener ikke at den biografiske litteraturteori er fyldestgørende, eftersom den kun ser på litteraturen som en afspejling af forfatterens personlighed og ikke som kunst. Og litteratur er også kunst. (Alle dele er med)
- Denne bog er dårlig, fordi jeg siger det. (Hjemmel er underforstået)

(Bemærk, at nogle sætninger er byttet rundt og ord som ”fordi”, ”så” o. lign. er slettet eller tilføjet. Dette ændrer ikke på, om de enkelte dele fungerer som påstand, belæg eller hjemmel i argumentet)

Rent praktisk

Hvis man har svært ved at opbygge gode argumenter i sin opgave, kan det være en god ide at prøve at analysere dem ved finde frem til påstand, belæg og hjemmel. Hvis nogle af delene er underforståede, må man selv konstruere dem (til brug i analysen).

Herefter kan man se, om der er argumenter iblandt, som ikke 'holder'. Er der det, må man prøve at omformulere dem – eller droppe dem helt.

Kilde/hvis du vil læse mere:

Charlotte Jørgensen og Merete Onsbjerg: *Praktisk argumentation*, Nyt Teknisk Forlag,
ISBN: 87-571-2208-3